

Klimat- och näringslivsdepartementet
Energienheten

Uppföljning av Nordisk rådets rek. 28/2023 om havsbaserad vindkraft

Sverige som ordförandeland har mottagit Nordiska Rådets rekommendation 28/2023 om havsbaserad vindkraft adresserat till de nordiska ländernas regeringar.

Rekommendationen

at strömlinjeforma myndighetsprocesser för havsvindkraftsprojekt utan att lindra kravnivåer

at främja högskolornas och universitetens samverkan för havsbaserad vindkraft, samt

at stärka de nationella kraftnätsbolagens strategiska samverkan för integrerade, nordiska elnät

Svar

Den havsbaserade vindkraften kan på kort och lång sikt bidra till högre elproduktionen och därmed öka takten i den gröna omställningen i de nordiska länderna. Det är därför viktigt med snabbare och mer förutsägbara tillstånds- och myndighetsprocesser. EU-rättsakter, som exempelvis förnybarordirektivet innehåller olika åtgärder för en ökad utbyggnad av fossilfri elproduktion, däribland havsbaserad vindkraft. Genom en gemensam lagstiftning på EU-nivå närmar sig de nationella myndigheterna varandra i fråga om strömlinjeformade processer. Samtidigt måste hänsyn tas till att varje nordiskt land har sina myndighetsstrukturer och nationella författningar vilket begränsar en anpassning av myndighetsprocesserna. Sverige pågår exempelvis en statlig utredning (En ordnad prövning av

havsbaserad vindkraft, Dir. 2023:61) som syftar till att effektivisera, modernisera och samordna prövningen av havsbaserad vindkraft. Inom ramen för utredningen inhämtas kunskap och erfarenheter från bl a övriga nordiska länder.

De nordiska länderna samarbetar inom den nordiska institutionen Nordisk Energiforskning som bidrar till forskning på energiområdet. Havsbaserad vindkraft är ett område där insatser har gjorts inom ramen för forskningssamarbetet under de senaste åren. Nordisk Energiforskning möjliggör även samverkan mellan universitet och högskolor i Norden och Baltikum, bl.a. genom medel för forskarmobilitet.

De nordiska systemoperatörerna bedriver ett nära samarbete, både inom ramen för nätutveckling och systemdrift och elmarknad. Avseende nätutveckling kan exempelvis nämnas den gemensamma nordiska Grid Development Perspective 2023¹ som publicerades den 25 oktober förra året. Rapporten ger en översikt över den förväntade framtiden för det nordiska kraftsystemet och presenterar också en rad slutsatser om det nordiska kraftsystemet. Nordiska kraftsystemet är också väl integrerat redan idag, och integrationen fortsätter genom att exempelvis Aurora line nu byggs, en 38 mil lång 400 kV-ledning mellan Messaure i Sverige och Pyhänselkä i Finland, planerad drifttagning 2025. Inom systemdrift och elmarknad sker också ett nära samarbete, exempelvis via det gemensamägda företaget Nordic RCC i Köpenhamn, det gemensamma företaget för balansavräkning, esSett, i Helsinki eller den pågående nordiska integration av balansmarknaderna via programmet NBM (Nordic Balancing Model).

De nordiska regeringarna anser härmed att rekommendationen är delvis uppfylld.

¹ https://www.svk.se/siteassets/om-oss/rapporter/2023/svk_ngpd2023.pdf